

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (raven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inostranstvo \$8.00.

Naslov na vas, kar ima stik z listom: "PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.



Datum v oklepaju n. pr. (Junija 30-31) poleg volje inso, in ostalo pameti, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Prosimo je pravočasno, da se vam ne ustavi list.

JEKLARSKI TRUST IN JEKLARSKI DELAVCI.

Mr. Dunlap, prednik konzervativnega lista "Industrial Managements" je stvarno povedal, kako ogromne profite je spravil jeklaraki trust in kako z vojnimi cenami odira konzumente in z niskimi mezdami pa delavce.

Po tej obtožbi je jeklaraki trust sicer znižal ceno je klu za malenkost, a obenem je znižal delavcem mezdo in uvedel dvanaajsturni delavnik.

Ob času telesne sužnosti so pisatelji napisali veliko o strašnih mukah in trpljenjih, katerim so bili izpostavljeni telesni sužnji. Prav nič se ne motimo ako trdimo, da bi ti pisatelji, ki so živeli ob času telesne sužnosti, zopet vstali od smrti, si ogledali jeklarne, peči, plavže in valjarne in življenje jeklaraki delavcev na njih domovih, tedaj bi prav zanealljivo izjavili, da je bila telesna sužnost v primeri z mezdo sužnostjo pravi raj na svetu.

Dnevna mezda je bila znižana na \$4.56, delavci pa podaljšan na dvanajst ur. Delavski statistični biro v New Yorku izjavlja, da po sedanjih cenah potrebuje delavska družina, obstoječa iz pet oseb, najmanj dva tisoč tri sto dolarjev na leto, da se počeno preživi.

Jeklaraki delavec ho lahko delal tri do štiri dni v letu in vsaki dan po dvanajst ur, pa bo zaslužil le \$1508.80, ali \$795.20 manj kot potrebuje kot minimum za prehranitev svoje družine. Če jeklaraki delavec dela le tri do štiri dni v letu, kar je normalno delovno delovanje in v letu, pa zasluži le \$1388 na leto, ali \$882 manj kot potrebuje normalna delavska družina za svojo prehranitev kot minimum. V družinah jeklaraki delavcev se prevladuje otroški blagoslov, tako da je vsaka družina navadno številneje kot normalna družina. Zato se delavci govore samenebni, kajna beda vlada v družinah delavcev.

Ko se je nedavno mudil v Chicagu Jack Tamm, zastopnik britakega strokovno organiziranega delavstva na konvenciji Ameriške delavske federacije, je povedal, da se je mudil v Garyju, središču jeklarake industrije, in da se je prepričal, da pet in trideset let stari jeklaraki delavci izgledajo kot stari očetje. Na eni strani jih laže dvanaajsturni delavnik, na drugi pa pida hrana. Družinski očetje si morajo pritrpati hrano od svojih ust, da otroci niso lačni.

Jeklaraki delavec pride po dvanajsturnem delu domov izredno truden. Časa nima za čitanje, še manj pa za kakšno razvedrilo. Kakor klada pade na posteljo po burni večerji, da zopet drugo jutro zgodaj vstane in gre na delo. In kakšno je to delo? Tam pri žarečih plavžih se pečejo delavci od ene strani na solncu, nad drugi pa pri plavžu. V valjarni skačejo sem in tje med žarečimi kačami, katere vlečejo valjarji podse, da jih stanjšajo in jim dajo potrebno obliko. Napolnjeni so, znoj jim teče curkoma po životu in vsak las ima svojo znojno kapljo. In tako pekleno delo traja dvanajst ur in brez počitka. Po končanem delu še ni trpljenje končano, ampak delavec se mora drenjati na prenapolnjenem vozu cestne železnice ali pa hoditi peš do doma, da prihraniti tiste cente za hrano, ki bi imeli iti za voznino.

Tako kot so izkoriščani jeklaraki delavci, niso bili izmozgani telesni sužnji. Preje se je gospodar bal, da suženj umre, če ga je preveč izkoriščal. Smrt sužnja je pa zanj pomenila veliko materialno izgubo in zaradi tega ni izkoriščal delovne moči sužnja do skrajne meje. Jeklaraki magnat se ne briga, če vsaki dan umre sto ali pa več delavcev. Tam pred vratmi jeklarne stoji truma brezposelnih delavcev, ki komaj čaka, da bo pozvana na garanje.

In zakaj vse to? Da si pest jeklaraki magnatov razdeli vsako leto med sabo več milijonov profita od podjetja, v katerega ni bil nikdar investiran kapital, pravi Mr. Dunlap.

Pravzaprav se pa vrši, ker ljudstvo še ni spregledalo in izvolilo take moze v kongres in državne legialature, ki odpravijo mezdo sužnost, kot so nekoč odpravili telesno sužnost. Ampak ljudstvo se da voditi za nos od profesionalnih politikarjev, ki igrajo pod enim klobukom z modernimi sužnodržci, tako da volijo tiste v postavodajne sbore, ki delavstvo uklepajo še v hujšo mezdo sužnost.

DOPISI.

Postoria, Tex. — Na tisoče industrijskih delavcev je na dan neodvisnosti priznanih, kar bi se obrnilo za delom, da bi se pridružili za vsakdanji kruh, medtem so se farmarji veselili, da je prišel zopet dan, ko lahko odlože malo orodje in se oddahnejo. Tudi tukajšnji slovenski farmarji so se odločili, da bodo skromno praznovali ta praznik in so se zato sestali. Ni bilo nikake godbe niti ne kake kranjske harmonike, a vzle temu je bila zabava popolna. Rojak Rudolf Zohar nam je daroval konicelka, ki smo speeli kar po indijanski. Po dokončanju pečenke, se nas je polotila prava žej. Rojak Zohar nas ni dolgo pustil čpeti na tej naši belozemni; prinesel nam je izvrstnega Tekanca domačega lista njega pridelka. Ko smo se počutili kakor Izrael v obljubljeni deželi, nam ni bilo prišlo na misel, da bi se odpravili na pot, ampak smo ostali na mestu. Tako nam je bilo prijetno, da smo se odpravili na pot, ampak smo ostali na mestu. Tako nam je bilo prijetno, da smo se odpravili na pot, ampak smo ostali na mestu.

Farell, Pa. — Delavske razmere so čedalje slabše. Vse tovarne v naši naselbini in okolici stojijo. Delavcem je vse polno početih in se izpraznjuje drug drugemu, kdaj bodo zopet odprte tovarne in se bo pričelo z delom. Vročina je huda in plače nima drugega, kakor vodo. Ni izkušeno, da nam bi vzeli tuji to, ako bi mogli.

Tu so zaprli štiri policaje in povrh še šupana, ker je bil s njimi kriz, vadi predolmljena prohibicijske postave. Ti tiški so od ljudi jemali denar, ter so jim dovoljevali kuhanje žganja, proti plačilu 100 do 400 dolarjev na mesec. Ako je kdo mislal to vstopiti, je lahko kuhal, drugače pa so ga takoj zatolili in mu naložili globo od 400 do 1000 dolarjev. Plače so vedno še stricinske dni, pa se še vedno ne ve, kako se bo steklo, ker tisti se zanjo lepo izgovarjajo in smajo kotove proteste, kakoršnih pri delavcu ni, kar misla dostaria, da bi plačali.

Dva, tri milijona sta skofila v naši naselbini kar dva rojaka, mladenca in zakonca jaram. Frank Gorn je izbral gospodinjstvo Konj Obrik in Frank Hribar gospodinjstvo Marijo Sustenič. Na ženitovanju smo se imeli prav dobro in rodili so nam igrali lepe komedije. Velim mladima paroma čisto vroča.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

Johnstown, Pa. — Naselbina Lloyd-Beardale je oddaljena od Johnstona nekako 12 milj, kjer je nastanjenih precejšnje število naših rojakov in v kateri se nahaja več slovenskih društev, med temi tudi drakvo "Simon Gregorčič", SNPJ, in "Zavedni Slovenci", št. 14, SDPZ. Naši rojaki so zaposleni v premogokopih, ker je kličljivo le premogarska naselbina.

